

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
ОДСЕК ЗА СОЦИОЛОГИЈУ

ИНФОРМАТОР ОДСЕКА ЗА СОЦИОЛОГИЈУ

ЗА ШКОЛСКУ 2022/2023. ГОДИНУ

О Одсеку за социологију

Одсек за социологију је, у форми у којој постоји и данас, формиран 1993. године. Од школске 1996/97. године, до тада јединствена наставна група за филозофију и социологију се дели на две одвојене групе – социологија и филозофија – са посебним наставним плановима и програмима.

На Одсеку је ангажовано укупно 17 наставника, асистената и демонстратора. Чланови Одсека активни су у наставном, научно-истраживачком и јавном пољу.

Настава се одвија на три нивоа: основне академске студије, мастер академске студије и докторске студије. На основним студијама студенти добијају знања из опште-образовних, теоријско-методолошких и стручно-апликативних предмета. Нови план и програм студија (који важи од шк. 2022/2023. год.) садржи 55 предмета, од којих је до једне трећине изборних курсева, захваљујући којима студенти могу да обликују сопствени стручни профил и задовоље интересовања из различитих области. На мастер студијама које се реализују кроз два студијска модула (МАС Социологија – наставнички модул и МАС Социологија – модул Друштвено предузетништво и регионални развој), студенти се интензивније усмеравају ка самосталном теоријском и истраживачком раду и стицању додатних професионалних компетенција, док се на докторским студијама додатно профилишу у научно-истраживачком смислу.

Одсек за социологију је (су)организатор бројних домаћих и међународних научних конференција. Такође, Одсек учествује у институционалној међународној сарадњи у оквиру програма размене студената и наставног особља, као и у реализацији научно-истраживачких пројеката. На тај су начин студентима социологије отворене могућности за међународну размену и боравак у иностранству. Међународна сарадња постоји и на индивидуалном нивоу у виду студијских боравака, предавања и усавршавања запослених на Одсеку на универзитетима у иностранству.

У делатност Одсека улази и семинарска библиотека и читаоница (313/III).

О Центру за социолошка истраживања

Научно-истраживачка делатност запослених на Одсеку за социологију се у највећој мери одвија у оквиру Центра за социолошка истраживања (ЦСИ) који је основан 1997. године. Кроз рад Центра, наставници и сарадници Одсека реализују различита истраживања, истражујући онај део друштвене стварности и друштвене проблеме за које су посебно заинтересовани (нпр. религија, породица, село/град, свакодневица, рад, уметност, нове технологије, утицај пандемије вируса COVID-19 на друштво, итд.).

Посебан задатак Центра за социолошка истраживања се састоји у укључивању студената и постдипломаца у научно-истраживачки рад.

За више информација о раду Центра видети: <http://www.csi.ff.uns.ac.rs/>.

Где може да ради дипломирани социолог?

Стицање знања из социологије утиче на развој разноврсних компетенција: аналитичност и способност критичког и стваралачког мишљења, усменог и писменог изражавања, комуникацијске вештине, индивидуални и тимски рад, организација процеса рада, итд.

Након завршених основних и мастер студија, дипломирани социолози могу да раде на различитим пословима у државним институцијама и социјалним службама, истраживачким и научно-истраживачким центрима, институтима и организацијама, као наставници у средњим школама и асистенти на факултетима, у невладиним организацијама, компанијама, маркетиншким агенцијама, хуманитарним организацијама, медијима и сл.

Развој информационо-комуникационих технологија омогућава дипломираним социолозима флексибилније радне ангажмане у земљи и иностранству (нпр. као самостални истраживачи, аналитичари, активисти, новинари и сл.).

Проходност на више нивое студија

Након завршених основних студија, студенти социологије могу да упишу мастер студије социологије на Филозофском факултету у Новом Саду или на било ком другом Филозофском факултету у Републици Србији. Поред тога, завршене основне студије социологије на Филозофском факултету у Новом Саду омогућавају проходност студентима и на више нивое студија у иностранству. Такође, након завршених основних студија социологије, студенти су у могућности да упишу мастер студије сродних наука, уз полагање диференцијалних испита.

Програм основних студија социологије

Основне студије социологије трају четири године / осам семестара и носе укупно 180 ЕСПБ бодова. Актуелни акредитовани програм основних студија садржи 55 предмета (38 обавезних и 17 изборних). Сви предмети су једносеместрални.

<i>година студија</i>	<i>обавезни предмети</i>	<i>изборни предмети</i>	<i>укупно</i>
прва година	8	4	12
друга година	9	5	14
трећа година	10	3	13
четврта година	11	5	16

Основне студије социологије завршавају се јавном одбраном дипломског рада који је резултат самосталног рада студента/студенткиње, уз менторство одабраног професора/професорке. Завршетком основних студија стиче се звање **дипломирани социолог**.

Прва година:

- Увод у социологију 1
- Друштвене теорије антике и средњег века
- Страни језик 1 (изборни предмет)
- Опште образовање, вештине и наставне компетенције 1 (изборни предмет)
- Основи демографије
- Привреда и друштво
- Увод у социологију 2
- Друштвене теорије новог века
- Страни језик 2 (изборни предмет)
- Опште образовање, вештине и наставне компетенције 2 (изборни предмет)
- Дескриптивна статистика
- Увод у социолошки метод

Друга година:

- Класичне социолошке теорије 19. века
- Социологија друштвеног развоја
- Статистички методи
- Опште образовање, вештине и наставне компетенције 3 (изборни предмет)
- Страни језик 3 (изборни предмет)
- Социјална психологија
- Наставне и стручне компетенције 1 (изборни предмет)
- Планирање социолошких истраживања
- Историјска социологија
- Страни језик 4 (изборни предмет)
- Класичне социолошке теорије 20. века
- Опште образовање, вештине и наставне компетенције 4 (изборни предмет)
- Социологија породице
- Обрада и анализа података

Трећа година:

- Социологија рада
- Социологија села
- Социологија комуникације и медија
- Социологија културе
- Квантитативни метод у социологији
- Изборни предмет 1 (Социологија миграција / Мултиваријантна анализа)
- Наставне и стручне компетенције 2 (изборни предмет)
- Социологија организације
- Социологија окружења
- Савремене социолошке теорије
- Теорије друштвених система
- Социјална патологија
- Изборни предмет 2 (Социолошко истраживање маркетинга / Социологија сиромаштва и депривације)

Четврта година:

- Квалитативни метод у социологији
- Социологија града
- Социологија знања
- Социологија политике
- Изборни предмет 3 (Етика / Филозофија права / Доживотно образовање)
- Изборни предмет 4 (Напредна информатичка писменост 1 / Напредна информатичка писменост 2 / Мотивација за учење)
- Изборни предмет 5 (Социологија сукоба / Социологија авангардних покрета)
- Наставне и стручне компетенције 3
- Социологија религије
- Социологија савременог српског друштва
- Социологија рода
- Методика наставе социологије
- Стручна пракса
- Изборни предмет 6 (Популарна култура и животни стилови / Биополитика у модерном друштву)
- Истраживачки рад
- Дипломски рад

Стручни рад и педагошка пракса

У оквиру изборног блока *Наставне и стручне компетенције* на другој, трећој и четвртој години основних студија, студенти могу да одаберу један од понуђена два изборна предмета: *Педагошка пракса* или *Стручни рад*. У оквиру наведених предмета, студенти имају могућност за индивидуални план реализације стручног рада или праксе, опредељујући се за неку од понуђених активности у оквиру стручног рада (волонтерски, истраживачки и стручни ангажман у образовним и научно-истраживачким институцијама и организацијама, итд.) или педагошке праксе (похађање летњих школа и семинара, укључивање у рад васпитно-образовних установа, итд.). Поред тога, за студенте социологије на основним студијама, на четвртој години студија је предвиђена и стручна пракса као обавезан предмет у оквиру које се такође могу стећи додатне стручне и професионалне компетенције, што представља добру основу за развој и додатно профилисање професионалних интересовања, односно стицање практичног искуства.

Програм мастер студија социологије

Мастер студије социологије трају једну годину / два семестра и носе укупно 60 ЕСПБ бодова. Актуелни акредитовани програм мастер студија садржи два модула:

- Наставнички;
- Друштвено предузетништво и регионални развој.

Студент/киња се приликом уписа на мастер студије опредељује за један од наведених модула.

Модули имају два заједничка изборна блока, док су остали предмети прилагођени специфичностима модула.

<i>Заједнички изборни блок 1</i>	Комбиновани методолошки приступи у социологији
	Увод у мрежну анализу
<i>Заједнички изборни блок 2</i>	Урбана друштва: савремени проблеми
	Интеркултурна комуникација
	Визуелна социологија

Мастер студије социологије завршавају се јавном одбраном мастер рада који је резултат самосталног рада студента/студенткиње, уз менторство одабраног професора/професорке. Завршетком мастер студија стиче се звање мастер социолог.

Мастер студије Социологија – наставнички модул

- Заједнички изборни блок 1
- Друштво ризика и одрживи развој
- Педагошка пракса (хоспитовање)
- Социологија професија
- Изборни предмет (Социологија образовања / Род и образовање)
- Стручна пракса
- Заједнички изборни блок 2
- Педагошка пракса (хоспитовање)
- Савремене породице и породичне политике
- Студијско-истраживачки рад
- Мастер рад

Мастер студије Социологија – модул Друштвено предузетништво и регионални развој

- Заједнички изборни блок 1
- Друштво ризика и одрживи развој
- Социологија предузетништва
- Политике регионалног развоја
- Изборни предмет (Социологија руралног развоја / Социологија туризма)

- Стручна пракса
- Заједнички изборни блок 2
- Социјално предузетништво и социјални маркетинг
- Студијско-истраживачки рад
- Мастер рад

Програм докторских студија социологије

Докторске студије социологије трају три године/шест семестара и носе укупно 180 ЕСПБ бодова. У току ових студија, студенти се оспособљавају за самосталан научно-истраживачки рад. Програм студија садржи укупно 16 предмета од којих је шест у директној функцији припреме, израде и одбране докторске дисертације.

Докторске студије социологије завршавају се јавном одбраном дисертације која је резултат самосталног рада студента/студенткиње, уз менторство одабраног професора/професорке.

Завршетком докторских студија стиче се звање **доктор социолошких наука**.

Прва година

- Формулисање теме докторске дисертације – предмет и проблем истраживања са прегледом литературе
- Изборни предмет 1 (Општа методологија / Савремени методолошки приступи у социологији)
- Изборни предмет 2 (Мрежни модели у друштвеним наукама / Напредни статистички методи / Структуралне једначине)
- Научна активност 1 (Социолошки практикум 1 / Учешће на првом научном скупу са рефератом)

- Изборни предмет 3 (Изборни блок)
- Изборни предмет 4 (Изборни блок)

Друга година

- Формулисање теме докторске дисертације – резултати досадашњих истраживања
- Научна активност 2 (Социолошки практикум 2 / Учешће на другом научном скупу са рефератом)
- Изборни предмет 5 (Изборни блок)
- Израда и одбрана плана докторске дисертације
- Изборни предмет 6 (Изборни блок)
- Изборни предмет 7 (Изборни блок)

Трећа година

- Израда докторске дисертације 1
- Објављивање првог и другог научног рада
- Израда докторске дисертације 2
- Одбрана докторске дисертације

Предмети у изборном блоку: Глобални урбани процеси / Репродуктивне политике / Брак и породица у савременим друштвима / Савремени трендови у туризму – социолошка анализа / Теорије људске интеракције / Дигитална социологија / Социолошке теорије људских емоција / Социологија организационе структуре и организационих промена / Савремено село и пољопривреда / Биополитика и био-моћ / Социологија модернизације / Историјска социологија / Социологија уметности.

Упис на основне студије социологије

На прву годину основних студија социологије може да се упише лице које је завршило четворогодишњу средњу школу и које је положило пријемни испит. Ближи услови уписа одређују се конкурсом за упис кандидата и *Правилником о полагању пријемних испита и упису кандидата на студијске програме које реализује Филозофски факултет*.

Пријемни испит за упис на основне студије социологије састоји се од **теста знања**. Тест садржи 60 питања са унапред понуђеним одговорима. Сваки тачан одговор носи један бод. На тесту кандидат може да освоји највише 60 бодова. Ако је кандидат освојио **најмање 14 бодова**, сматра се да је положио пријемни испит.

Тест знања обухвата градиво средњошколског предмета социологија и то следеће области:

- Шта је социологија?
- Модерно друштво
- Настанак социологије
- Појединац, култура и друштво
- Друштвена структура и систем
- Друштвене неједнакости
- Друштвена промена и друштвени развој
- Друштво и становништво
- Социолошко проучавање сфере рада
- Економија и економски аспекти друштва
- Култура
- Религија
- Политика
- Етнички аспекти друштва
- Идеологија
- Породица
- Социјално-патолошке појаве
- Друштво и урбани феномен
- Социјално-еколошки проблеми
- Глобализација
- Млади у савременом друштву

Пријемни испит траје **максимално 90 минута**.

Основа за припрему пријемног испита је уџбеник **Социологија за 3. разред средњих стручних школа и 4. разреда гимназије** (уредник: Димитрије Димитријевић, издавач: Завод за уџбенике, Београд, 2011).

Одсек за социологију не организује припремну наставу за полагање пријемног испита. Међутим, сваке године Одсек учествује у *Дану отворених врата* који је одлична прилика за информисање потенцијалних кандидата о пријемном испиту и студирању. Термини одржавања *Дана отворених врата* се објављују на званичној интернет страници Филозофског факултета.

Пријемни испит за упис на основне студије социологије не полажу ученици трећег и четвртог разреда средње школе који су освојили једно од прва три појединачна места на републичком такмичењу из социологије које организује надлежно министарство или на међународном такмичењу из предмета који се полаже на пријемном испиту, а признаје им се да су постигли максималан број бодова из тог предмета. Страни држављани могу да се упишу на основне студије социологије под истим условима као и држављани Републике Србије, уз доказ о познавању српског језика.

Припадници националних мањина чији је језик у службеној употреби на територији АП Војводине могу да полажу пријемни испит на матерњем језику. Приликом пријаве на конкурс, ови кандидати подносе лични захтев за полагање пријемног испита на матерњем језику у писаном облику.

Упис на мастер студије социологије

На мастер студије социологије може да се упише свако лице које је завршило основне студије социологије и стекло најмање 240 ЕСПБ бодова. На мастер студије могу да се упишу и лица која су завршила неке друге сродне основне студије и то из следећих области: антропологије, етнологије, историје, филозофије, педагогије, психологије, журналистике и политичких наука, обима 240 ЕСПБ. Ови кандидати су у могућности да упишу модул

друштвено предузетништво и регионални развој, док студенти који су претходно завршили основне академске студије социологије могу да бирају између два понуђена модула. Кандидати који су завршили основне студије других наведених профила су у обавези да, пре полагања испита предвиђених студијским програмом одабраног модула МАС Социологије, положи диференцијалне испите утврђене одлуком Одсека за социологију Филозофског факултета у Новом Саду, а у договору са предметним наставником (Увод у социологију 1 и 2, Класичне социолошке теорије 20. века, Савремене социолошке теорије, Квантитативни метод у социологији, Квалитативни метод у социологији).

Кандидати који су стекли високо образовање по прописима пре 2005. године имају такође право на упис мастер студија социологије према условима који су прописани у *Правилнику о полагању пријемних испита и упису кандидата на студијске програме које реализује Филозофски факултет*.

Упис студената на мастер студије социологије не подразумева полагање пријемног испита. Рангирање кандидата врши се на основу услова који су прописани у *Правилнику о полагању пријемних испита и упису кандидата на студијске програме које реализује Филозофски факултет*.

Упис на докторске студије социологије

У прву годину докторских студија социологије може да се упише лице које има завршене основне и мастер студије социологије са најмање 300 ЕСПБ бодова и просечну оцену најмање 8,00 уписану и у дипломи основних академских и дипломи мастер академских студија.

На докторске студије социологије могу да се упишу студенти који су стекли звање мастер социолог (300 ЕСПБ бодова). Студенти који су стекли звање мастера на једној од следећих студијских група на факултетима друштвених наука: филозофија, политичке науке, психологија, историја, економија, право, журналистика, антропологија, етнологија – да би

стекли право уписа на докторске студије социологије најпре морају да положе разлику испита из следећих предмета: Класичне социолошке теорије 20. века, Савремене социолошке теорије, Социологија друштвеног развоја, Квантитативни метод у социологији, Квалитативни метод у социологији и једна посебна социологија, по властитом избору.

Такође, у прву годину докторских студија може да се упише и лице које има звање магистра социолошких наука, ако није стекло докторат у раније одређеном року.

Изузетно, у прву годину докторских студија социологије може да се упише и лице које има завршене основне и дипломске академске студије социологије са најмање 300 ЕСПБ бодова, али нема просечну оцену изнад 8,00 ако има најмање пет научних радова, објављених у референтним часописима од националног или међународног значаја, са рецензијама.

Чланови Одсека за социологију

Редовни професори и професорке

- проф. др Душан Маринковић
- проф. др Срђан Шљукић
- проф. др Павле Миленковић
- проф. др Жолт Лазар
- проф. др Валентина Соколовска
- проф. др Марко Шкорић

Ванредни професори и професорке

- проф. др Снежана Стојшин
- проф. др Јована Чикић
- проф. др Марица Шљукић
- проф. др Алексеј Кишјухас
- проф. др Душан Ристић
- проф. др Ана Пајванчић-Цизељ
- проф. др Ана Билиновић Рајачић

Доценти

- доц. др Александар Томашевић

Асистенти и асистенткиње

- мср Владан Видицки
- мср Милена Којић

Контакт

Шеф Одсека: проф. др Душан Ристић

Заменик шефа Одсека: проф. др Јована Чикић

Секретар Одсека: Оливера Антић-Пејчић

Семинарска библиотека: 313/III

Библиотекар: мср Милош Перовић

Кабинет секретара Одсека: М11

електронска пошта: sociolog@ff.uns.ac.rs

телефон: 021 485 38 52

<https://www.facebook.com/odsekasociologijuNS/>

<https://www.instagram.com/sociologija.ffns/?hl=en>

